

Jätteen luvaton hyödyntäminen tierakenteessa - ympäristönsuojelulain mukainen hallinnollinen määräys ja uhkasakon asettaminen

Rakennus- ja ympäristölautakunta 19.05.2026 § 62
387/11.03.02/2026

Valmistelija	Ympäristötarkastaja Elina Röman etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihe)
Päätösehdotus	Ympäristöpäällikkö Vikman Anu Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa tien rakennuttajalle liitteen mukaisesti ympäristönsuojelulain 175 §:n mukaisen määräyksen (päävelvoite). Määräykseen liitetään velvoitteen laiminlyönnin varalle tehosteeksi uhkasakko ympäristönsuojelulain 184 §:n mukaisesti. Päätöksen perustelut on esitetty liitteessä.
Käsittely	Saara Huhmarniemi esitti lisäysehdotuksen: ”Nostetaan uhkasakkoa 25 000 euroon. Mikäli rakennuttaja toimittaa tarvittavat maaperä- ja vesinäytteet rakennusmateriaalin arvioimiseksi, voidaan tuloksista riippuen uhkasakon langettamista vielä arvioida. Määräaika näytteiden ottamiselle on 2 kuukautta. Näytteet tulee ottaa riippumattoman asiantuntijan toimesta. Tiemateriaalin poistamisen jälkeen on myös otettava vesinäyte. Viranhaltijat voivat tehdä lisäykseen tarvittavat muotoilut ja tarkennukset.” Lisäysehdotusta kannattivat Nadia Korkman, Pekka Mutanen, Oona Ylitolonen ja Minna Elo. Puheenjohtaja tiedusteli voidaanko ehdotus hyväksyä yksimielisesti. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Ympäristötarkastaja Elina Röman poistui pykälän käsittelyn aikana kello 18.18.
Päätös	Rakennus- ja ympäristölautakunta päätti antaa tien rakennuttajalle liitteen mukaisesti ympäristönsuojelulain 175 §:n mukaisen määräyksen (päävelvoite). Määräykseen liitettiin velvoitteen laiminlyönnin varalle tehosteeksi 25000 euron uhkasakko ympäristönsuojelulain 184 §:n mukaisesti. Lisäksi lautakunta päätti, että mikäli rakennuttaja toimittaa riippumattoman asiantuntijan ottamat maaperä- ja vesinäytteet rakennusmateriaalin arvioimiseksi, voidaan tuloksista riippuen uhkasakon langettamista vielä arvioida. Murskeen/maanrakennuskankaan alapuolisesta jätekerroksesta on tutkittava vähintään neljä yksittäistä näytettä eri puolilta rakennettua tiealuetta. Mikäli jätekerros on sekoittunut alapuoliseen maahan, niin näytteet tulee ottaa kankaan alapuolisesta maasta. Näytteistä tulee tutkia MARA-asetuksen mukaiset haitta-aineiden kokonaispitoisuudet ja liukoisuustestit sekä NH ₄ -N, NO ₃ -N, kokonais-N, TOC ja kokonais-P. Lisäksi tiealueelta pois valuvasta virtaavasta vedestä tulee tutkia NH ₄ -N, NO ₃ -N, liukoinen P, DOC, sulfaatti ja liukoiset metallit (As, Cd, Cr, Cu, Ni, Pb, Zn, Hg, V, Mo, Sb, Co, Fe, Mn). Näytteenoton lisäksi on hankittava ulkopuolisen asiantuntijan selvitys, aiheutuuko käytetystä jätteineksestä näytetulosten perusteella ympäristön pilaantuneisuutta tai sen vaaraa.

Määräaika näytteiden ottamiselle on kaksi (2) kuukautta tämän päätöksen tiedoksi saamisesta ja näytteet tulee ottaa riippumattoman asiantuntijan toimesta.

Tulokset on toimitettava viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Tiedoksi

Kiinteistöjen [REDACTED] (todisteellisena tiedoksiantona), [REDACTED] ja [REDACTED] omistajat, Maanmittauslaitos

Selostus

Tausta

Kirkkonummen kunnan ympäristönsuojelu sai kesällä 2025 ilmoituksia, joissa kerrottiin kiinteistöille [REDACTED] ja [REDACTED] rakennettuun tiehen sijoitettujen maa-ainesten aiheuttavan ympäristöön pistävää hajua. Voimakas, ammoniakkinen hajusi kuvailtu haju oli tullut ilmi sähköliittymän perustamiseen liittyvien maankaivuutöiden yhteydessä. Tien rakennuttanut [REDACTED] (myöh. JJ) totesi puhelimesta tierasitteen olevan osittain kostealla pohjalla, ja hajuhaitan olleen alueella jo ennen tien rakentamista. JJ:n mukaan tie on rakennettu normaalisti laittamalla alueelle salaojaputket, maanrakennuskangas ja päälle soraa.

Kiinteistölle tehtiin tarkastus 17.6.2025. Tarkastuksen perusteella ammoniakille/urealle haiseva maa-aines ei ollut alueella luontaisesti esiintyvää maata, vaan oli todennäköisesti tuotu paikalle tien rakentamisen yhteydessä. Tarkastuksen jälkeen JJ:tä pyydettiin toimittamaan selvitys tierakenteeseen toimitetusta suodatinkankaan alapuolisesta aineksestä (mm. laatu, määrä ja alkuperä). Pyydettyjä tietoja ei toimitettu.

JJ:tä kehoitettiin 7.8.2025 ottamaan alueelta purkavasta vedestä vesinäyte ulkopuolisen asiantuntijan toimesta. JJ toimitti tulokset 7.11.2025. Vesinäyte oli JJ:n itsensä hakema. Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n vesistöasiantuntijan toimittaman sähköpostin (7.11.2025) mukaan ”Pitoisuudet eivät ole lähelläkään sellaista tasoa, joka aiheuttaisi pilaantumista tai vaaraa ympäristölle”.

Ympäristötarkastajan edelleen tiedustellessa haisevan aineksen alkuperää, kertoi JJ sähköpostitse 29.1.2026, että hajun lähde on todennäköisesti tien pohjalle kantavuuden parantamiseksi ajettu kuorma tuhkaa.

Tuhkan käyttö maarakentamisessa kuuluu jätelainsäädännön piiriin, eikä tuhkaa voi käyttää tien rakentamisessa ilman kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaista hyväksymismenettelyä, ns. MARA-menettelyä tai ympäristölupaa, ellei kyseinen tuhka ole tapauskohtaisesti todettu ei-jätteeksi (sivutuote tai EoW-menettely).

JJ:ltä pyydettiin dokumenttia, josta ilmenee tuhkan koostumus ja alkuperä tarkemmin. JJ toimitti 28.2.2026 valokuvan analyysistä, jonka hän kertoi saaneensa kuorman yhteydessä. Valokuvasta ei ilmene, mistä materiaalista analyysit on tehty, mikä laboratorio niistä on vastannut tms. JJ:tä pyydettiin toimittamaan koko analyysiraportti kuntaan, mutta hän ei sitä toimittanut.

Kehotus ja kuuleminen

JJ:lle lähetettiin kehotus- ja kuulemiskirje 10.3.2026. JJ:tä kehoitettiin toimittamaan tarkka selvitys tien pohjaan ajetusta tuhkasta (toimittajan

tiedot, jätteen alkuperä ja määrä sekä alkuperäiset tutkimustulokset). Kehotuksessa todettiin, että mikäli selvitystä ei toimiteta, tulee tienpohjaan ajetusta tuhkasta hakea ulkopuolisen sertifioidun näytteenottajan toimesta kokoomanäyte, josta analysoidaan MARA-asetuksen mukaiset haitta-aineet? (määritykset). Kehotuskirjeellä kuultiin samalla hallinnollisen määräyksen ja uhkasakon asettamisesta: Mikäli kehotusta ei noudatettaisi, tultaisiin tuhka määräämään poistettavaksi uhkasakkotehosteella.

JJ toimitti 4.4.2026 vastineen, jossa hän mm. kertoi olleensa kesän 2025 Ruotsissa purjehtimassa ja palasi Suomeen vasta, kun kaapelikaivanto oli jo suljettu. Hän ei itse ole hajua koskaan tunnistanut. Tuhka on levitetty JJ:n toimesta syksyllä 2024 kantokyvyn lisäämiseksi. JJ:n mukaan hänen toimittamansa kuva analyysista osoittaa tuhkan olevan puhdasta puutuhkaa.

JJ:n mukaan näytteen saaminen vain tuhkasta on tässä vaiheessa mahdotonta ja se, ettei edustavaa näytettä otettu silloin, kun siihen oli mahdollisuus, oli ympäristötarkastajan virhe. Virkamies ei saa aiheuttaa asukkaalle ylimääräisiä kustannuksia. Ympäristötarkastajan olisi tullut tunnistaa tuhka ja ymmärtää, että kun tienpohjalle on laitettu tuhkaa, on se voinut reagoida naapurin ulkovessasta valuneen virtsan kanssa muodostaen ammoniakkia.

Uusi tarkastus

Kohteeseen tehtiin uusi tarkastus 23.4.2026, jonka tarkoituksena oli selvittää naapurin (kiinteistö [REDACTED]) ulkovessan tilanne ja havainnoida tien tilanne nykyisellään. Ulkokäymälän osalta todettiin, että siitä on voinut valua virtsaa maahan. Puhelimessa saatujen tietojen mukaan käymälän kiinteät jätteet on kuopattu maahan lähelle ulkorakennusta. Vessasta/ulkorakennuksesta on tielle matkaa useita metrejä, eikä tarkastuksen perusteella ole mahdollista, että käymälän jätökset olisivat aiheuttaneet kesällä 2025 havaittua tien alusrakenteen voimakasta ammoniakkin hajua laajalla alueella.

Liitteet

- Ympäristönsuojelulain mukainen määräys ja uhkasakon asettaminen

Oheismateriaali

- tarkastusmuistiot, kehotukset ja kuulemiset 17.6.2025, 7.8.2025, 10.3.2026 23.4.2026
- JJ:n selvitykset vesinäytteestä, tierakenteesta ja tuhkasta sekä vastineet kuulemisiin